

- **Miercuri, 4 februarie 2015**, ISPMN a primit **vizita delegației FRA** (Fundamental Rights Agency, Agenția pentru Drepturi Fundamentale) compusă din: Ioannis N. Dimitrakopoulos, Andrey Ivanov, Sheena KELLER, Monica Elena Ghițiu și Ágota Kovács. Întâlnirea a abordat posibilele suprafețe de colaborare între cele două instituții, mai cu seamă din punctul de vedere al proiectului [SocioRoMap](#), gestionat de ISPMN. Coordonatorul proiectului, [István Horváth](#), a prezentat sintetic proiectul și stadiul în care se află implementarea lui, după care discuția a abordat posibilitatea creării unui set comun de indicatori la nivel european pentru monitorizarea situației comunităților sărace și marginale. Din partea institutului au participat: [István Horváth](#) (președinte), [Ester Hetea](#) (vicepreședinte), [Stefánia Toma](#) și [Gyula Kozák](#) (cercetători ISPMN).
- **Joi, 5 februarie 2015**, a avut loc **lansarea cărții** lui [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN) intitulată ***Două decenii. Evreii din Cluj în perioada interbelică*** (Editura ISPMN, 2014). Evenimentul s-a desfășurat în incinta Bibliotecii Cărturești din Cluj-Napoca și s-a bucurat de mare interes din partea publicului și a presei clujene. Volumul a fost prezentat de profesorul universitar Ladislau Gyémánt și de realizatorul Tv Andrea Ghiță. Ecouri de presă și reportaje despre lansarea de carte pot fi vizualizate aici: [articol 1](#), [articol 2](#), [articol 3](#) și [articol 4](#).
- **Joi, 5 februarie 2015**, în cadrul **Filmotecii ISPMN** a avut loc **prelegerea** cu titlu *Imaginile comunismului - A kommunizmus képei* susținută de Melinda Blos-Jáni, Universitatea Sapientia. Prezentarea a avut ca tematică reutilizarea imaginilor de arhivă din perioada comunismului. Prelegerea a investigat modul în care trecutul comunist este construit în filmele documentare despre epocă. În decursul prezentării s-au proiectat secvențe din următoarele documentare: *Decreștii* [Florin Iepan, 2005], *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu* [Andrei Ujică, 2010], *Budapest Retro I-II* (Papp Gábor Zsigmond, 2002-2004), *Hear My Cry, One Day in People's Poland* [Maciej Drygas, 2006], *Once in the XXth Century, Into the Unknown* [Deimantas Narkevicius, 2004, 2009]).
- **Joi, 12 februarie 2015**, a avut loc vernisarea **expoziției** ISPMN intitulată ***Turcii și tătarii din Dobrogea. Amintiri*** eveniment organizat în colaborare cu Muzeul Etnografic Cluj și Institutul de Turcologie și Studii Central-Asiatice. Cu ocazia deschiderii expoziției la Muzeul Etnografic au susținut prelegeri: Călin Felezeu (vicepreședinte ITSCA) - Moștenirea culturală turco-tătară din Dobrogea și Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) - Turcii și tătarii din Dobrogea: cercetări recente. Expoziția conține 32 de fotografii, provenind din colecții personale ale membrilor celor două comunități, turcă și tătară din Dobrogea și a fost deschisă publicului în perioada 12 februarie-28 februarie 2015. Detalii despre eveniment vedeți [aici](#).
- **Duminică, 15 februarie 2015**, a avut loc la Casa TIFF din Cluj-Napoca, **proiecția documentarului *Valea Plângerii*** (ISPMN&Triba Film 2013, regizori: Mihai Andrei Leaha, Andrei Crisan și [Julia Hossu](#)). Proiecția a fost organizată în contextul proiectului *Day 15* care își propune ca în ziua de 15 a fiecărei luni să mobilizeze oamenii orașului să participe la diferite manifestări culturale ce au loc în cadrul Cluj-Napoca, Capitală Europeană a Tineretului. Tema din luna februarie a proiectului a fost *No Hate Speech*. Proiecția a fost urmată de discuții la care au participat: [Julia Hossu](#) (cercetător ISPMN), Andrei Crișan (regizor) și Ion Gnatiuc (asistent imagine). Mai multe detalii despre proiecție vedeți [aici](#).

- **Marti, 17 februarie 2015**, a avut loc la București, **conferința de lansare a proiectului internațional** intitulat **Cartografierea sociografică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor (SocioRoMap)**. Proiectul [SocioRoMap](#) este derulat de Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN), din Cluj-Napoca, în parteneriat cu Fundația pentru o societate deschisă și Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice (CCRIT). La eveniment au participat Excelența sa, Ambasadoarea Norvegiei în România și Moldova, doamna Tove Bruvik Westberg, președintele Agenției Naționale pentru Romi, domnul Daniel Vasile, subsecretarul de Stat la Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României, domnul Amet Aledin, reprezentanți ai ambasadelor, ministerelor, universităților din București și Cluj, reprezentanți ai ONG-urilor implicate în incluziunea socială a romilor. Din partea ISPMN, au fost prezenți: [István Horváth](#) (președinte ISPMN), [Ester Hetea](#) (vicepreședinte ISPMN), Tamás Kiss (cercetător ISPMN), [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN), [Stefánia Toma](#) (cercetător ISPMN), [Gyula Kozák](#) (cercetător ISPMN) și Claudia Sebesi (expert PR). În cadrul evenimentului au fost prezentate metodologia cercetării desfășurate în cadrul proiectului, rezultate parțiale, rezultatele așteptate și modalități de prezentare a datelor și utilizarea acestora. Evenimentul și-a propus de asemenea să atragă sprijinul și implicarea actorilor interesați (organizații, instituții și ambasade) de datele colectate prin rețeaua SocioRoMap. Mai multe detalii despre proiect puteți accesa [aici](#).

- **Miercuri, 25 februarie 2015**, s-a desfășurat o **lansare de carte** organizată de Societatea Muzeului Ardelean și Asociația Etnografică „Kriza János”. În cadrul evenimentului au fost prezentate volumele *Kolozsvári boszorkányperek 1564-1743* [Procese de vrăjitorie din Cluj 1564-1743] redactat de Kiss András - Pakó László - Tóth G. Péter (Balassi Kiadó, 2014, Budapest) și volumul *Boszorkányok, varázslók és démonok Közép-Kelet-Európában* [Vrăjitoare, vrăjitori și demoni în Europa Centrală și de Est], redactat de Klaniczay Gábor-Pócs Éva (Balassi Kiadó, 2014, Budapest). Volumele au fost prezentate de [Zsuzsa Bokor](#) și [Lehel Peti](#) (cercetători ISPMN).

- **În perioada 26-27 februarie 2015**, a avut loc la Bratislava (Slovacia) **conferința internațională** intitulată **Dialogues on Roma Participation. Practice, actors, institutions, alternative models** [Dialoguri despre participarea romilor. Practici, actori, instituții, modele alternative]. Evenimentul a fost organizat de Facultatea de Științe Sociale și Economice din cadrul Universității Comenius, Centrul de Cercetare a Etnicității și Culturii (CVEK) și Institutul Roma fiind finanțat de European Academic Network on Romani Studies (EANRS). Conferința face parte dintr-o serie de evenimente organizate de către Rețeaua Academică care au ca scop crearea unui spațiu de dialog între cercetători, experți și reprezentanți ai unor instituții publice pentru a facilita comunicarea între aceștia, schimburile de experiențe și de expertiză. În cadrul acestei conferințe, au fost prezentate și discutate teme precum: participarea politică a romilor în contextul în care romafovia crește în țările europene, participarea romilor la nivel local - exemplul mediatorilor sanitari, modele alternative de participare politică a romilor, respectiv modele alternative economice. [Stefánia Toma](#) (cercetător ISPMN) a fost invitată ca și discussant în secțiunea dedicată modelelor alternative economice, alături de Alexander Musinka (Universitatea Presov) și condusă de Juraj Buzalka (Universitatea Comenius). Mai multe informații despre eveniment vedeți [aici](#).

- **În perioada 26-27 februarie 2015**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a participat cu o prezentare la **conferința internațională** intitulată *Porajmos/Samuradipen. Memorie colectivă în secolul XX în Europa de Sud-Est*. Conferința a fost organizată de Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu în cadrul proiectului *RECALL - Reconstituirea Holocaustului romilor și a sintilor. Drumuri prin memorii* cofinanțat de Comisia Europeană. [László Fosztó](#) a vorbit despre relația dintre activismul politic, memoria colectivă construită pe baza narațiunilor individuale și așteptările și tensiunile create de intervenția statului și a altor actori politici prin exemplul discuțiilor din jurul pensiilor și a compensațiilor pentru supraviețuitorii deportărilor. Printre participanții la conferință au fost: Michael Shafir, Corneliu Pintilescu, Petre Matei, Plamena Stoyanova, Alexandru Florian, Ágnes Daróczy, János Bársony, Éva Kovács, Anna Szász, Ciprian Necula, Luminița Cioabă, Lavinia Stan și alții. Detalii vedeți [aici](#).

- A apărut în **volumul** *Stalinizare și destalinizare. Evoluții instituționale și impact social* (coord. Cosmin Budeancă; Florentin Olteanu), Editura Polirom, publicat sub egida Institutului de Investigarea a Crimelor Comunismului, **un studiu** semnat de Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) și Marin Manuela (cercetător Universitatea „Babeș-Bolyai”), intitulat **Comunitatea musulmană din Dobrogea în perioada comunistă (1948-1965)**. Combinând informația de arhivă cu ancheta de istorie orală, studiul abordează evoluția comunității musulmane în perioada 1948-1965, dintr-o dublă perspectivă. Pe de o parte este vorba despre perspectiva instituțională, care oferă imaginea evoluției a două dintre instituțiile principale ale cultului musulman, și anume geamia (lăcașul de cult), și personalul deservent identificat generic sub denumirea de hogi. Pe de altă parte, evoluția comunității musulmane din Dobrogea a fost analizată și din perspectiva unui demers de istorie cotidiană, acela al „Islamului cotidian”, sintagmă care se referă la modul în care religia islamică a fost practică și înțeleasă de către credincioșii musulmani în contextul societății comuniste. Această dublă dimensiune de analiză a pus în evidență o cauzalitate multiplă pentru restrângerea activității instituționale a cultului musulman și declinul înregistrat în ceea ce privește frecvența participării membrilor comunității la serviciul religios. Fără a exclude intervenția concretă sau potențială a statului în această privință, s-a ales restrângerea analizei asupra rolului religiei în viața comunităților turcă și tătară din Dobrogea în contextul mai larg al schimbărilor socio economice generate de instaurarea regimului comunist și al modului în care acestea au modificat raportul individului cu religia. Mai multe detalii vedeți [aici](#).
- A apărut **articolul** semnat de [Lehel Peti](#) (cercetător ISPMN) cu titlul **Gazdasági stratégiák és társadalmi viszonyok a Kis-Küküllő vidékén** [Strategii economice și relații sociale în regiunea Târnavei Mici] în *Anuarul Muzeului în Aer Liber din Szentendre* (Ház és Ember. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Évkönyve 26. [Casă și om. Anuarul Muzeului în Aer Liber din Szentendre, n. 26]), volum redactat de Bereczki Ibolya - Nagyné Batári Zsuzsanna - Sári Zsolt (Skanzen Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 2014. 181-206). Articolul prezintă cele mai importante schimbări socioculturale și economice din perioada socialistă și postsocialistă a localităților situate de la Bălăușeri până la Blaj, numită Kis-Küküllő vidéke (Regiunea Târnavei Mici). Articolul dezbate problemele de definire a regiunii, prezintă schimbările în structura etnică și religioasă a regiunii, schițează situația actuală a vieții politice și economice. Articolul demonstrează că în regiunea Târnavei Mici de-a lungul secolului trecut a avut loc o restructurare etnică, care în același timp a avut ca rezultat re poziționarea economică, religioasă și politică a diferitelor etnii.
- A apărut la **Editura ISPMN** volumul intitulat **Autonomy Arrangements around the World: A Collection of Well and Lesser Known Cases** [Autonomii prin lume: o colecție de cazuri mai bine și mai puțin cunoscute, Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca, 2014]. Volumul, editat de Levente Salat (profesor, UBB FSPAC), Alexander Osipov (European Centre for Minority Issues, Flensburg), Sergiu Constantin (European Academy Bolzano/Bozen) și [István Gergő Székely](#) (cercetător ISPMN) este rezultatul unei colaborări între cele patru instituții menționate, ce a început în anul 2012 printr-o conferință internațională organizată la sediul ECMI la Flensburg, Germania, prezentările conferinței fiind dezvoltate în studii mai ample în urma unui proces exigent de review. Volumul conține 16 de studii de caz despre autonomii teritoriale și non-teritoriale (personale, funcționale) și alte aranjamente instituționale similare ce au drept scop împărțirea puterii în societăți diverse în punct de vedere etnocultural, ce se regăsesc pe patru continente. Unele dintre aceste aranjamente sunt relativ bine cunoscute, cum ar fi autonomia provinciilor Trentino și Alto Adige (Tirolul de Sud) din Italia sau sistemele de autonomie culturală din Ungaria sau Estonia, altele pot părea însă exotice la prima vedere (de exemplu, autonomiile de pe coasta atlantică din Nicaragua, situația arhipelagului Zanzibar din Tanzania sau instituțiile acadienilor în Canada). De asemenea, volumul cuprinde și un studiu mai teoretic, în care editorii își propun să analizeze în perspectivă comparată (pe baza materialului empiric furnizat de studiile de caz) factorii care contribuie la crearea autonomiilor, precum și la succesul sau eșecul acestora. Mai multe detalii despre oferta [Editurii ISPMN](#) și modalitățile de achiziționare a volumelor vedeți [aici](#).
- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina [noastră de internet](#). Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.